

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Acta Synodalia Dioecesana Ecclesiae Mediolanensis, Pars Secunda

Borromeo, Carlo

Brixiae, 1603

De Stvdio Ad Quaestiones explicandas adhibendo. Tit. XX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11399

QVÆSTIONVM EXPLI-
candarum modus.

TIT. XVII.

Conuentu coæcto, silentioque indi-
cto, singulas quæstiones Cancellari-
us de scripto pronunciet.

Tum Vicarius de singulis quæstionibus
sententiam omnes roget.

Qua in re ab ijs initium faciet, qui vlti-
mo loco sedebunt, sicque ordine ad eos
perget, qui sibi proximi assident.

Is verò sententiam ne dicat, sed de alio-
rum sententijs iudicium breuiter ferat,
vel eas interpretetur, vel dicenti ani-
mum addat, vel hæsitantem excitet.

Ac deniq; se gerat tanquam præfectum,
atq; adeo iudicem vniuscuiusq; ingenij,
solertiæ, studij, doctrinæ, ac diligentia.
Oium sententijs auditis, Definitor Vica-
rij iussu re explicet, decidat, ac definiat.
Ad propositam quæstionem vnusquis-
que explicatè distincteque respondeat:
opinionemq; suam argumentis non tam
è schola quam ex vsu rerù sumptis con-
firmet: Doctorum vnde eam acceperit,
locos non de scripto, sed memoriter, &
ad verbum latinè recitet, nisi ob cau-
sam Vicario aliter videatur.

QVÆSTIONVM EXPLI-
candarum materia.

TIT. XVIII.

EA sit quæstionum materia, quam ho-
minum mores, & rerù quæ ea in re-
gione vbi conuentus habetur, geruntur,
actiones negotiationesve subministrab-
unt. In ijs deniq; rebus quæstiones ver-
sentur, quæ ad casus conscientia, non ad
ingenij exercitationem pertinent; vsq;
adeo vt qui in diœcesano conuentu sunt,
rerum potius tractationem & vsum,
quam verborù arguitatem consectentur.

CVIVS SIT QVÆSTIONES
proponere.

TIT. XIX.

Qvæstiones proponere ei⁹ sit, apud
quem conuentus celebrabitur.

Is verò vbi conuētum apud se proximè
futurum esse sciuerit, præter ea, quæ pro
Ecclesiæ suæ utilitate, & animarum qua-
rum curam gerit, salutaribus commo-
dis consulenda censuerit, quæstiones
etiam ordinarias quas ipse propositu-
rus est, à Definitore habere studebit,
easque parochis, & aliis sacerdotibus
in conuentu proximo superiori tradet.
Definitor autem quæstiones ab eo ac-
cipiat, quem huic muneri Episcopus in
ciuitate præfecerit, aut ab eo saltem re-
cognosci, probarique curet, vt Episco-
pûs ma uerit.

DE STUDIO AD QVÆSTIO-
nes explicandas adhibendo.

TIT. XX.

VT omnis quæstionû explicatio vti-
lis & salutaris sit, studium propte-
rea non mediocre poni debet in gra-
uissimorum auctorum commentarijs.
Libros porrò huic studio necessarios si-
bi quisque comparare studeat, eosque
potissimum, quos ingenij sui industria
accommodatos esse Definitor Vicarii
consilio iudicabit.

Cum autem præ rei familiaris tenuitate
librorum copia apparari non potest,
cumve talis multitudo ob ingenij imbe-
cillitatem inutilis est: tunc vtilissimum
erit, vnum è recentioribus scriptoribus
feligere, qui aliorum sententijs breuiter
dilucidèq; comprehendat, ac recenscat.
Qui toto hoc in genere (quod parochis
valde necessarium est) progressionem
non exiguam facere volet, postis quæ-
stionibus ieiunè exiliterque responde-
re non contentus, vniuersam earum ma-
teriam intelligentia percipiat; capita
rerum vnde cætera proficiuntur, me-
moriam comprehendat; axiomata, è qui-
bus quæstionum omnium definitiones
pendent, teneat; multum doctorum au-
toritati, plurimumq; rationib; tribuat.
Cum ijs autem qui grauissimarum disci-
plinarum scientiam tenent, suorum stu-
diorum rationem conferre, valde admo-
dum vtile est.

Quare vnusquisque id curet, vt aliquem
habeat theologiæ aut iuris canonici per-
itum,

ritum, quo magistro ducè que vtatur, ad rerum dubiarum, & magnarum difficultatum explicationes.

Vbi quæstionum exemplum habuerit, confestim in earum studium incumbet diligenter.

Opinionem verò, quam probabilitate ductus sequi statuet, vbi eam intelligentia comprehenderit, accuratè describat in certa quædam capita, conclusionesq; distinguat, earum rationes subiiciat, distinctionesque item, rerum dubiarum interpretationes, exceptiones, & auctores adiungat.

Hanc opinionis sententiæq; suæ descriptionem, veluti quoddam studij sui testimonium & argumentum secum ad conuentum afferat.

Qui hanc studiorum suorum rationem neglexerit, is quarta aurei nummi parte mulctetur.

Si verò negligentia contumaciã adiunxerit, eũ Vicarius definitor ve ad Episcopum deferat, cuius auctoritate, & desidia excitetur, & contumacia coerceatur.

DE DEFINITORE.

TIT. XXI.

Definitor in omni conuentu is erit, qui in ea plebana regione præbendam theologalem obtinet, nisi aliud forsã statuumdum Episcopus censuerit.

Eius munus erit, vbi omnium sententias audierit, summatim colligere quæ fuse dicta sunt; prætermissa commemorare, falsa à veris, dubia à certis, singularia à communibus secernere; dissidentes inter se doctorũ opiniones conciliare; & quæ verior doctrina sit, exponere; ac rem denique omnem enucleatè explicare.

Vt verò muneris sui partes præclare obeat; magnum in eo studium ponet, vt grauissimos quoscuq; scriptores euoluat, optimas sententias seligat, quas bene notas, planeque perspectas habeat, vt alios facile docere possit.

Ad studium opus est etiam consilium adiungat: quàm obrem in magnis difficultatibus consulat præstantes theologia, aut iuris canonici scientia viros Episcopo probatos, in primis que Ec-

clesiæ cathedralis pœnitentiarium: ipsæque familiaris esse studeat, quorum consilio in rebus ambiguis nitatur.

Vt verò & studium, & consilium ad officium suum adhibere possit, quæstiones de quibus in conuentu differendum est, ad se, quamprimum mitti curet: nec verò eas euulgari patiatur: nisi à se primum recognitas, tum ab eo probatas, quem huic curæ Episcopus præfecerit. Dum autem sententiæ dicuntur, id caueat Vicarius, nè nouæ quæstiones, & à re de qua agitur alienæ, interferantur; aliæ res geratur, quæ que instituta est. Amputet inania, aliena, atque inutilia; quæstiones verò in verbis positas longè abesse iubeat. Quæstionum explicationem, quam Cancellarius in acta referat, ei accuratè dicet: exemplum eius ad cancellarium Episcopalem quam primum Vicarius mittat.

DE ACTIS CONVENTVS
conscribendis.

TIT. XXII.

Vicarius diæcesanus, si notarium hominem ecclesiasticum, eumque idoneum & probatum, quem ei Episcopus constituerit & dederit, habet; hunc ipsum ad ea adhibeat, quæcunque in conuentu agenda, scribenda ve sunt. Idemq; congregationis diæcesanæ cancellarius censeatur: qui omnia, quæ ad illius acta conscribenda pertinent, gratis omnino præstet.

Si uerò talem quemquam non habuerit, alium ex ipso conuentu deliget, qui & ad dictandum, & ad scribendum, eiusdem Episcopi iudicio magis idoneus erit.

Eius munus sit, omnia conuenium suæ regionis acta diligenter conscribere, & in librum referre, quem eo potissimum nomine consecerit.

Quæ verò sigillatim ab eo notentur oportet, hæc sunt.

Locus vbi conuentus habitus est.

Annus.

Mensis.

Dies conuentus.

Qui præsentés adfuerint.

Qui rursus absuerint.

Absen-